

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/35/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2717205358
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2717205358.5

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a sudkýň: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Ľuboslava Vanková, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: G. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako otec, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, dieťa rodičov - matka: G. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. R. XX, G., zastúpená splnomocnencom: JUDr. M. K., C. XX, M., (adresa na doručenie: C. R. XX, G.), a otec: I. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX, zastúpený advokátom: JUDr. Ján Pekar, Potočná 191/39, Skalica, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Skalica č.k. 2PPOm/2/2017-243 zo dňa 12.03.2018, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd odvolanie matky proti výroku I. napadnutého uznesenia **o d m i e t a .**

II. Napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku II. **m e n í** takto:

Súd maloletého dočasne na čas do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci vedenej na Okresnom súde Skalica pod sp. zn. 8P/26/2018 zveruje do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, ktorá sa bude vykonávať

- každý párný kalendárny týždeň v roku v starostlivosti matky a
- každý nepárny kalendárny týždeň v roku v starostlivosti otca s tým, že rodičia sú povinní maloletého si vzájomne odovzdať a prevziať vždy v nedeľu v čase o 17.00 hod. v mieste bydliska toho rodiča, u ktorého sa maloletý nachádza.

Súd upravuje styk maloletého s rodičmi tak, že:

- v každom párnom kalendárnom týždni v roku je otec oprávnený stýkať sa s maloletým G. vo štvrtok od 15.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že otec maloletého na začiatku styku v určenom čase prevezme a po ukončení styku v určenom čase odovzdá pred bydliskom matky,
- v každom nepárnom kalendárnom týždni v roku je matka oprávnená stýkať sa s maloletým G. vo štvrtok od 15.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že matka maloletého na začiatku styku v určenom čase prevezme a po ukončení styku v určenom čase odovzdá pred bydliskom otca.

Ak maloletý v daný štvrtok bude v kolektívnom zariadení, rodičia si maloletého preberú v tomto zariadení.

III. Súd výživné pre maloletého neurčuje.

IV. Žiaden z účastníkov **n e m á** p r á v o na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie rozhodol nasledovne:

I. Súd pripúšťa zmenu návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia takto:

„Súd dočasne zveruje maloletého G. R., nar. XX.XX.XXXX, bydliskom na adrese C. R. XX, XXX XX G. do osobnej starostlivosti matky G. R., rod. C., nar. XX.XX.XXXX, bydliskom tamtiež.

Otec je oprávnený stykať sa s mal. G. každý páry týždeň od piatka od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod. a každý utorok a štvrtok od 15:00 hod do 18:00 hod. s tým, že matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť a otcovi odovzdať v mieste svojho faktického bydliska a otec je povinný maloletého vrátiť matke v stanovenom čase na tom istom mieste.

Súd nariaďuje otcovi mal. G. povinnosť platiť výživné na mal. G. každý mesiac vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca k rukám matky maloletého dieťaťa.“

II. Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietla.

III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie odôvodnil s použitím ust. § 2 ods. 1, § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (CMP), § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 329 ods. 2, § 367 Civilného sporového poriadku (CSP), § 28 ods. 2 Zákona o rodine, čl. 3, čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa a vecne tým, že neodkladné opatrenie je v zásade prípustné iba v dvoch prípadoch, a to pri potrebe bezodkladne upraviť pomery a pri obave, že exekúcia bude ohrozená. V mimosporových konaniach je umožnené súdu nariadiť neodkladné opatrenie aj v prípadoch verejného záujmu, ako najširšej kategórie pokrývajúcej záujem štátu. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenie pojednávania. Súd v konaní o nariadení neodkladného opatrenia zisťuje relevantné skutočnosti zjednodušeným spôsobom Vychádza spravidla len z návrhu, zohľadňujúc jeho obsah a výpovednú hodnotu pripojených listín, nakoľko pomerne krátka lehota na rozhodnutie nevytvára priestor pre plnohodnotné dokazovanie. Prvoinštančný súd však na základe odporúčaní krajského súdu dovykonával dokazovanie zabezpečením listinných dôkazov od lekárov, policajného zboru, obvodného úradu a kolízneho opatrovníka. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia.

Súd však po preskúmaní všetkých zabezpečených listinných dôkazov má za to, že nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia nie je dôvodné, nakoľko nebola splnená podmienka naliehavosti veci a potreby neodkladného a okamžitého zásahu súdu formou navrhovaného neodkladného opatrenia. Súd má preukázané, že rodičia maloletého spolu nežijú, maloletý je vo faktickej starostlivosti otca, matka sa stretáva s maloletým za prítomnosti otca po ich vzájomnej dohode. Maloletý podľa správ kolízneho opatrovníka na matku reaguje slovami „mama“, necháva sa matkou objasť, pobožkať, k matke natiahne ruky. Maloletý vyhľadáva jej spoločnosť. Podľa tejto správy je zrejmé, že maloletý je k matke ústretový, rád sa zdržiava v jej spoločnosti a jej spoločnosť dokonca vyhľadáva, nespráva sa odmietavo, čo nasvedčuje jeho lásku k matke a potrebu byť v jej prítomnosti.

Zdôraznil, že sa nepotvrdili otcove tvrdenia o tom, že matka požíva alkoholické nápoje, nakoľko ani zo správy Mgr. Y. (ktorá matke ponúka kontakt na párového psychoterapeuta, čo nenaznačuje problémy s alkoholom ale problémy párového typu) ani zo správy MUDr. H., ktorý dvakrát potvrdil, že matka na základe lekárskeho vyšetrenia i zdravotnej dokumentácie nebola nikde liečená a nie je liečená pre problémy s užívaním alkoholu a taktiež tvrdenia otca o tom, že maloletý matku odmieta. Súd však v danom prípade, pri skúmaní otázky zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matky mal na zreteli predovšetkým záujem maloletého dieťaťa a skutočnosť, ako prebiehal styk maloletého s matkou podľa teraz už zrušeného uznesenia tunajšieho súdu. Podľa správy kolízneho opatrovníka zo dňa 05.02.2018, doručenej tunajšiemu súdu dňa 20.02.2018 do spisovej značky 2Em/6/2017 súd zistil, že styk matky s maloletým s prespaním sa realizoval v plnom rozsahu jedenkrát (t.j. 01.12.2017 do 03.12.2017), pričom v mesiaci december 2017 sa viac víkendových stykov matky s maloletým nerealizovalo. Dôvodom ďalších nezrealizovaných stykov matky s dieťaťom bol zdravotný stav matky a podľa vyjadrenia matky sa maloletý hral, opakoval slovo tata a matka usúdila, že maloletý chce byť s otcom. Tento dôvod sa zopakoval viackrát. Matka vždy navrhla otcovi, že by sa pre maloletého vrátila o hodinku neskôr, lebo nechcela brať maloletého od otca nasilu. Rodičia sa niekedy dohodli na náhradnom termíne, ale styk sa nerealizoval. Matka, podľa správy kolízneho opatrovníka uviedla, že dôvodom nezrealizovaných stretnutí s maloletým bolo to, že chodila po syna načas, tak ako to bolo v uznesení, ale maloletého si nezobrala, lebo maloletý nechcel ísť s matkou - hral sa. Vrátila sa na druhý deň, ale styk sa napriek tomu nezrealizoval. Pri pohovore s kolíznym opatrovníkom si matka nevedela spomenúť na dôvod, prečo si ho nezobrala. Taktiež v tomto smere bolo pre súd dôležité zistenie, že v januári 2018 strávila matka s maloletým jeden víkend od 12.01.2018 - 14.01.2018. Matka si v piatok maloletého prevzala, nakoľko

otec na tom trval, opäť to začínalo tým, že sa matka vráti neskôr. Nakoniec si maloletého prevzala. Otec sa kolíznemu opatrovníkovi vyjadril, že ešte v piatok večer ho matka kontaktovala, že maloletý nechce spať, nevie si s ním poradiť. Maloletý sa v piatok vrátil do domácnosti otca, ale v sobotu si ho matka opäť prevzala o 09:00 hod. mala ho vo svojej starostlivosti do nedele do 12:00 hod., keď otcovi volala, nech si pre neho príde, nechce spať. Iný styk s matkou s prespaním maloletého sa nerealizovali.

V danej veci možno konštatovať, že na základe posledných doložených priebehov styku prišlo k stabilizácii aspoň v smere styku matky s maloletým počas týždňa za prítomnosti otca. Víkendový pobyt u matky sa však plnohodnotne zrealizoval len jedenkrát a druhýkrát sa ukončil s tým, že matka vrátila maloletého otcovi s tým, že nechce u nej spať.

Súd na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že nie je v záujme maloletého dieťaťa, aby súd neodkladným opatrením nariadil, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti matke, nakoľko súd má osvedčené, že bezproblémovo sa maloletý správa pri styku s matkou počas dní bez prespania. Súd taktiež nemá preukázané, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery a regulácia faktických pomerov je z povahy veci vylúčená. Výnimočnosť prípadu na nariadenie neodkladného opatrenia musí byť odôvodnená s tým, že bez okamžitej dočasnej úpravy právnych pomerov by bolo právo účastníka ohrozené, navrhovateľka však neuviedla žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa. Keďže však toho času žiadna ujma dieťaťu nehrozí (ujma nebola ani nijako preukázaná, nenastal stav odcudzenia matky s maloletým), súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Tiež uviedol, že súd nebude samostatným uznesením začínať konanie bez návrhu v časti úpravy styku matky s maloletým G., nakoľko má preukázané, že na tunajšom súde pod sp. zn. 8P/26/2018 vedie konanie o úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu, v rámci ktorého je možné vykonať riadne dokazovanie ku všetkým tvrdeným skutočnostiam.

3. O trovách konania rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. CMP.

4. Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie matka prostredníctvom svojho splnomocnenca so stručným odôvodnením, že súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci, keď nevykonal navrhnuté dôkazy a z toho dôvodu rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní sa neriadil záujmom maloletého, ale iným bližšie nešpecifikovaným, záujmom kričiacim z povahy rozhodnutia.

5. Následne po podaní tohto odvolania matka podala prostredníctvom svojho splnomocnenca nový návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zdôrazňujúc, že o tomto novom návrhu má rozhodnúť odvolací súd. Zdôraznil, že na Okresnom súde Skalica je pod sp. zn. 8P/189/2017 vedené konanie o rozvod manželstva a o úpravu pomerov manželov k mal. G.. Tento návrh bol podaný zo strany otca maloletého dňa 10.11.2017 a prvé pojednávanie bolo 28.03.2018. Otec hrubo popiera rodičovské práva a povinnosti matky, keď odmieta v čase absencie súdnej úpravy starostlivosti o maloletého do času právoplatného rozhodnutia v konaní o rozvode manželstva sa čo len dohodnúť s matkou maloletého na jeho starostlivosti, sám na seba si svojvoľne strhol oprávnenie rozhodovať o starostlivosti maloletého a matke odmieta dieťa vydať. Znovu poukázala na to, že otec si uzurpoval právo sám rozhodovať o živote, zdraví a osude mal. G.. Svojvoľne sa rozhodol ju vylúčiť zo života maloletého syna. Argumentuje tým, že matka dieťa nechce, nemá o neho záujem, robí mu zle, dokonca ho týra, bije, nedáva mu jesť, nevie sa o neho postarať, je alkoholička, psychicky chorá a podobne, pričom tieto skutočnosti nevie ničím preukázať. Jeho konanie je v hrubom rozpore s vývinovými potrebami dieťaťa a v rozpore so záujmom maloletého. Konanie o tomto návrhu bolo uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 24CoPno/2/2018-527 zo dňa 29.05.2018 zastavené.

6. Otec odvolanie nepodal, k doručenému odvolaniu matky podal písomné vyjadrenie. Poukázal na to, že súd prvej inštancie v zmysle pokynu odvolacieho súdu dokazovanie doplnil a to rozsiahlym spôsobom. Predmetom konania bol návrh na vydanie neodkladného opatrenia podaný navrhovateľkou, ktorým sa domáhala zverenia maloletého do svojej starostlivosti a úpravy styku s ním ako s otcom. Súd vychádzal zo skutkového stavu, kedy mal preukázané, že termíny stretnutia matky s mal. G. navrhovateľka opakovane menila, resp. tieto posúvala na neskorší čas. Pri realizácii styku mal. G. aj s prespaním u matky, matka dieťa v piatok vrátila po približne dvoch hodinách strávených s mal. G. s tým, že maloletého nevie uspať. V sobotu 13.01.2018, kedy mala matka opätovne mať maloletého vo svojej starostlivosti po ňom požadovala, aby ju informoval o postupe pri uspávaní mal. G.. Už len z týchto dôvodov považuje za nereálne, aby súd neodkladným opatrením mohol rozhodnúť tak, že zverí maloletého matke do osobnej

starostlivosti. O zverenie maloletého v akomkoľvek konaní nemôže požadovať osoba, ktorá dieťa vráti druhému rodičovi po dvoch hodinách styku, lebo dieťa nevie uspať. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že k stabilizácii ohľadom styku navrhovateľky s mal. G. došlo za jeho prítomnosti. Mal. G. sa bezproblémovo správa pri styku s matkou počas dní bez prespania. Súd prvej inštancie správne poukázal aj na obsah výpisu zo zdravotnej dokumentácie na žiadosť navrhovateľky zo dňa 07.12.2017, podľa ktorého bolo navrhovateľke odporučené individuálne psychoterapeutické sedenie ohľadom vzťahu k synovi. Je pre neho nepochopiteľné z akého dôvodu sa navrhovateľka domáha zverenia mal. G. do jej starostlivosti za situácie, kedy on musí navrhovateľku prakticky nútiť do stretávania sa s maloletým. Spravidla je pritom táto jeho snaha aj neúspešná. Opakovane navrhovateľke navrhol termín, kedy sa táto môže stretnúť s mal. G. v jeho domácnosti, napr. že táto sa o 11.00 hod. dostaví, pohrá sa s maloletým, nakŕmi ho a uspí ho. S týmito stretnutiami navrhovateľka nesúhlasila. Pokiaľ jej navrhol stretnutie spolu s jej matkou I. C. v obchodnom centre MAX, matka sa v uvedený deň dostavila do jeho bydliska s jej otcom I. C.. Zobrala maloletého a usadila ho do svojho vozidla so slovami, že si ho na niekoľko dní zoberie. Na základe komunikácie s jej otcom zistil, že tento neví o stretnutí dohodnutom v MAX-e. Matka teda vôbec nerešpektovala dohodnuté stretnutie v obchodnom dome MAX. Na verejnosti, najmä však pred mal. G. vyvolala konfliktnú situáciu, kedy zaútočila na neho slovne aj fyzicky. Vzhľadom na jej predchádzajúce priestupkové oznámenie, zachoval pokoj a umožnil jej, aby ho udierala dlaňou otvorenej ruky po tvári. Nechcel sa manželky v podstate ani dotknúť, aby táto nemohla opätovne tvrdiť, že som sa voči nej dopustil nejakého priestupku. Počas tohto incidentu bol prítomný aj jeho otec Ing. I. R.. Na základe spoločnej konzultácie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, pracovisko Skalica, bolo dňa 23.03.2018 dohodnuté stretnutie matky s mal. G. za jeho prítomnosti, prítomnosti jeho brata D. R. a sestry matky F. C.. Dohodli sa tiež, že prípadné ďalšie stretávanie bude za prítomnosti D. R. a F. C.. Stretnutie 23.03.2018 trvalo v čase od 10.05 hod. do 11.15 hod. Po 50 minútach tohto stretnutia matka uviedla, že je zima a treba ísť s mal. G. dovnútra. F. C. s týmto nesúhlasila, uviedla, že nie je až taká zima. Vonku ešte zostali 25 minút, kedy navrhovateľka opätovne uviedla, že je zima a treba ísť dovnútra. Zaviedla maloletého dnu, kde ho vyzliekla a bez ďalšieho odišla preč. Nemala záujem dať G. obed ani ho uspať. Uvedené stretnutie navrhovateľka teda ukončila po hodine a 15 minútach. Ďalší termín stretnutia sa už nepodarilo dohodnúť a to napriek jeho opakovanej snahe. Ďalšie stretnutia v obchodnom centre MAX Skalica navrhovateľka odmietla. Počas veľkonočných sviatkov bol s mal. G. na dovolenke v Tatrách. V apríli jej navrhol ďalší termín stretnutia na 04.04.2018 kedy však matka nemala čas a poprela existenciu akejkoľvek dohody. V SMS-ke zavádzajúco uviedla, že mal. G. za ňou plače, keď musí kvôli nemu (otcovi) po hodine odísť. Nie je pravdivé tvrdenie ani matky v tom smere, že maloletý ju objímal a pusinkoval. Počas stretnutia 23.03.2018 matka mal. G. vôbec neobjala ani nevzala na ruky. Táto len pri G. chodila. Bola to skôr F. C., ktorá sa s maloletým hrala a brala ho na ruky. Maloletý takto matku nemal ani možnosť objímať. Stále má za to, že navrhovateľka sa o mal. G. nevie riadne postarať. Sám má obavy sa s matkou stretnúť bez tretej osoby z dôvodu, že navrhovateľka voči nemu opakovane uskutočnila priestupkové oznámenie polícii, pričom sa on ničoho voči navrhovateľke nedopustil. Pre G. je vhodné aj potrebné, aby tento trávil čas so svojou matkou. Napriek všetkej jeho snahe dohodnúť stretnutie navrhovateľky s mal. G. je častokrát prakticky nemožné. V tejto súvislosti považuje navrhovateľkou navrhovaný petít za nelogický a v rozpore s jej reálnym konaním. Nadobudol dojem, že vo väčšej miere ide skôr o iniciatívu jej zástupcu JUDr. K., ktorý má z nepochopiteľných dôvodov záujem na stretávaní sa s mal. G.. Advokát je pre neho ako otca absolútne neznáma osoba. Nevie ani to, kedy sa s ním matka zoznámila. V jednej z SMS JUDr. K. mu uviedol, že ho žiada o ponechanie G. jeho matke v nedeľu 11.03. od 10.00 hod. do pondelka 12.03. rána. Pokiaľ má strach o syna v prítomnosti matky, navrhuje mu jeho osobnú prítomnosť po celú dobu styku. Je pre neho nezrozumiteľné, prečo by sa mal s mojím synom stretávať úplne cudzí človek bez akéhokoľvek vzťahu k G.. 06.04.2018 bol právnomu zástupcovi otca doručený prípis od JUDr. K., kde je uvedené, že matka sa údajne chce dohodnúť na úprave styku do rozvodu manželstva. Má za to, že v súvislosti s predtým zaslanou SMS od navrhovateľky ide zo strany jej zástupcu buď o účelové konanie alebo o opätovný prejav jeho snahy stretávať sa s mal. G.. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v plnom rozsahu potvrdil.

7. K doručenému odvolaniu podal písomné vyjadrenie kolízny opatrovník, v ktorom uviedol, že vzhľadom na navrhované dôkazy a vyjadrenia oboch rodičov maloletého, ktoré sú uvedené v návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia a vyjadrenie otca má za to, že je potrebné súdnoznalecké dokazovanie tak, ako to už uviedol v predchádzajúcej správe zo dňa 23.03.2018 a 03.04.2018, nakoľko vzťahy medzi rodičmi sú vážne narušené. Zo strany úradu boli vykonané opakovane pozorovania správania sa maloletého v prítomnosti oboch rodičov, bolo vykonaných niekoľko pohovorov s obidvoma rodičmi maloletého za účelom uzavretia dohody rodičov. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

Senica, pracovisko Skalica, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa snažil o uzavretie dohody medzi rodičmi, ale bezvýsledne. Dohoda rodičov trvá len v deň uzavretia, matka dohody ruší. Rodičia maloletého na ich odporúčanie navštevovali referát poradensko-psychologických služieb na úrade. Spoluprácu ukončili z dôvodu, že nimi žiadané posúdenie zdravotného stavu u rodičov nebolo v kompetencii psychológa a nebolo možné naplniť objednávku klientov. Psychológ RPPS odporučil zvážiť možnosť využitia súdnoznaleckého dokazovania. Rodičom maloletého bola odporúčaná možnosť využitia mediácie, ktorú doteraz nevyužili. Navrhol preto, aby sa rodičia maloletého podrobili súdnoznaleckému dokazovaniu v čo najbližšom možnom termíne vzhľadom na skutočnosť, že obaja rodičia maloletého poukazujú na psychický stav druhého rodiča a pochybnosti vo veci výchovy a starostlivosti o maloletého, čo je v záujme maloletého.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávnenou osobou - účastníkom (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 127 a § 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľka v odvolaní použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), d), e), f), g) Civilného sporového poriadku), preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. treba odmietnuť a vo výroku II. o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné uznesenie podľa § 388 CSP zmeniť a vo veci nariadiť na návrh matky (ale nie ňou navrhovaným spôsobom), neodkladné opatrenie upravujúce výkon rodičovských práv a povinností k maloletému G..

9. Podľa obsahu odvolania matky, odvolaním napadla celý výrok uznesenia súdu prvej inštancia, tzn. aj výrok I., ktorým súd pripustil zmenu návrhu.

10. Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

11. Citované ustanovenie obmedzuje právo strany podať odvolanie. Toto obmedzenie spočíva v tom, že právo podať odvolanie priznáva strane len v tom prípade, ak bolo rozhodnutie vydané v jej neprospech. Kedy je tomu tak, je už ponechané na výklad súdu. Na strane žalovaného sa zisťuje tzv. materiálna ujma, ktorá sa určuje tým, či vydané rozhodnutie svojím obsahom znevýhodňuje žalovaného, t.j. či právne účinky rozhodnutia zhoršujú jeho právne postavenie (zúžením jeho práv alebo rozšírením jeho povinností) a či preto u neho existuje možnosť požadovať na súde vyššej inštancie odchylné rozhodnutie vo svoj prospech. Rozhodnutie bolo vydané v neprospech strany, ak bola strane spôsobená aj len nepatrná ujma. Táto ujma však musí existovať objektívne, nestačí len subjektívne presvedčenie strany, že jej bola ujma spôsobená.

12. Keďže s poukazom na vyššie uvedené, odvolanie v danom prípade podala neoprávnená osoba, pretože dotknutým výrokom súd návrhu matky o pripustenie zmeny návrhu vyhovel v plnom rozsahu a tiež, že proti predmetnému uzneseniu podľa § 37 CSP odvolanie nie je prípustné, odvolací súd odvolanie matky s použitím ust. § 386 písm. b) a písm. c) CSP odmietol.

13. K napadnutému výroku II.:

14. Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

15. V zmysle § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

16. V zmysle § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. V ods. 2 tohto ustanovenia pod písm. a) až h) zákon demonštratívne vymenúva možné obsahy neodkladných opatrení.

Podľa ods. 3 tohto ustanovenia za podmienok ustanovených osobitným predpisom môže súd nariadiť kontrolu dodržiavania neodkladným opatrením nariadenej povinnosti technickými prostriedkami.

17. V zmysle § 329 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vyluču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

18. V zmysle § 329 ods. 2 Civilného sporového poriadku pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

19. V zmysle § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

20. V zmysle § 366 Civilného mimosporového poriadku neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

21. V zmysle Čl. 24 Charty základných práv Európskej únie pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa (ods. 2). Každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom (ods. 3).

22. V zmysle Čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

23. V zmysle Čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

24. V zmysle Čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

25. V zmysle § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ust. § 24, § 25, § 26 sa použijú primerane.

26. V zmysle § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

27. Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

28. V zmysle § 66 Civilného mimosporového poriadku odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

29. Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

30. V zmysle čl. 4 Civilného mimosporového poriadku súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

31. Súd pri rozhodovaní o zverení dieťaťa do výchovy a starostlivosti musí skúmať jeho najlepší záujem. Ide o právny pojem, ktorý nemá svoju presnú definíciu v Zákone o rodine. Existuje niekoľko výkladových pravidiel, podľa ktorých by sa uvedený najlepší záujem dieťaťa mal vždy určiť.

32. Podľa Všeobecného komentára č. 14 (2013) o práve dieťaťa na prvoradé zohľadnenie jeho alebo jej najlepšieho záujmu (čl. 3 ods. 1) tento inštitút predstavuje: „Hmotné právo, zásadu a procesné právo,

ktoré sú založené na posúdení všetkých prvkov najlepšieho záujmu dieťaťa alebo detí v konkrétnej situácii.

33. V zmysle citovaného Všeobecného komentára je nesporné, že najlepší záujem dieťaťa je pojem veľmi pružný, ktorý musí byť skúmaný individuálne, vždy v konkrétnej situácii bez aplikácie predsudkov a neoverených predpokladov. Záver o tom, čo je pre konkrétne dieťa jeho najlepším záujmom, musí vychádzať zo zistených okolností a musí sa uskutočniť tak, aby v plnej miere rešpektovalo všetky práva zakotvené v Dohovore o právach dieťaťa a jeho Opčných protokoloch.

34. Pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, súd dbá o to, aby bolo rešpektované právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati.

35. Podľa Čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona. Rodičovské práva a povinnosti patria obidvom rodičom. Predpokladá sa, že rodičia svoje deti vychovávajú v zásade na základe vzájomnej dohody a v záujme maloletých detí. Zákon zasahuje do úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu len v špecifických, neštandardných situáciách s tým, že uprednostňuje dohodu rodičov a rozhodovanie súdu prichádza do úvahy až po zistení, že takáto dohoda nie je možná.

36. Z obsahu spisu vyplýva, že matka sa svojím návrhom doručeným súdu dňa 23.11.2017 domáhala vydania neodkladného opatrenia. Podľa genézy postupu a rozhodovania súdom, súd dňa 24.11.2017 uznesením 2PPOm/2/2017-28 rozhodol o tom, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietla, zároveň však rozhodol, že ponecháva maloletého G. v starostlivosti otca, nariadil matke platiť výživné na mal. G. každý mesiac vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa a určil styk matke na každý párný týždeň od piatka od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod. a každý utorok a štvrtok od 15:00 hod. do 18:00 hod. s tým, že otec je povinný maloletého na styk s matkou riadne pripraviť a matke odovzdať v mieste svojho bydliska a matka je povinná maloletého vrátiť otcovi v stanovenom čase na tom istom mieste a o trovách súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Rozhodnutie bolo vykonateľné dňom jeho vyhotovenia.

Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie matka prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu. Namietala, že súd vo veci rozhodol zmätočne, rozporuplne, keď návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia o zverení dieťaťa do jeho osobnej starostlivosti dňa 23.11.2017 pod sp. zn. 2P/44/2017 zamietol. Po doručení týmto odvolaním napadnutého rozhodnutia otcovi dieťaťa sa však dohoda rodičov o striedavej starostlivosti zo strany otca nedodrжала, keď otec dňa 30.11.2017 vybral bez vedomia matky maloleté dieťaťa z jasličiek a odmietol jej ho vydať. Otec dieťaťa teda nerešpektuje ani toto vykonateľné rozhodnutie súdu, keď matke dieťaťa oznámil, že sa s maloletým môže stretnúť len pod jeho dohľadom. Preto bol podaný návrh na výkon rozhodnutia. Navrhla, aby odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie a rozhodol tak, že súd zveruje maloletého G. R. do osobnej starostlivosti matky.

K predmetnému odvolaniu sa vyjadril otec prostredníctvom svojho právneho zástupcu s tým, že trvá na tom, že matka potrebuje psychologickú pomoc, jej správanie je nepredvídateľné. Nikdy nevie ako zareaguje, jej správanie predstavuje značnú psychickú záťaž aj pre neho aj pre ich maloletého syna. Dôvodne si myslí, že jednou z príčin správania je nadmerné požívanie alkoholických nápojov. V napadnutom uznesení bolo rozhodnuté o rozsahu styku matky s maloletým. Táto uvedený rozsah nedodržuje, resp. si ho prispôsobuje podľa vlastných potrieb o malého sa nevie postarať, nechal ho doma, stará sa o neho svokra. Pre mal. G. je súčasne bydlisko známym prostredím, ktoré mu dodáva pocit stability a bezpečia. Keď si matka odsťahovala určitú časť zariadenia z izby maloletého na druhý deň dokúpil všetko potrebné vybavenie vrátane detskej postieľky, tak, aby maloletému nič nechýbalo. To, že v domácnosti matky sa v súčasnosti nachádza pôvodná detská postieľka mu matka iba približuje jeho domáce prostredie, avšak stále pôjde o cudziu domácnosť, na ktorú si mal. G. musí postupne zvykať. Poukázal aj na to, že matka G. v jeho dojčenskom veku odmietla dojčiť z dôvodu, že sa jej nechcelo k synovi vstávať. K synovi vstával on a kŕmil ho. V období od augusta 2016 do januára 2017 čerpal materskú dovolenku on. Je teda nepochybné, že aj on sa od útleho veku o maloletého riadne staral a zapájal do jeho starostlivosti. Nezodpovedá teda skutočnosti, že matka je pri dieťati útleho veku dominantnejším rodičom. Napadnuté uznesenie považuje za správne, rešpektuje ho a preto sa

proti uzneseniu, ktoré bolo vydané v konaní 2P/44/2017 neodvolal. Nie je pravdou, že maloletému a matke neumožňuje stretávanie sa a styk ako je rozhodnuté súdom. Matka však 30.11.2017 prišla s hodinovým meškaním a keďže maloletý sa k nej staval odmietavo, začal sa metať a neprejavoval záujem s ňou ísť, sa nahnevala a odišla preč bez dieťaťa. Matka si teda maloletého neprevzala z vlastnej vôle. Záverom uviedol, že v decembri 2017 bol s maloletým u jeho detskej lekárky MUDr. S. H., kde zistil, že matka odmietla vykonať niektoré očkovania u maloletého a s lekárkou sa dohodol, že v novom roku chýbajúce očkovania budú dodatočne u maloletého uskutočnené. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v plnom rozsahu potvrdil. Krajský súd v Trnave svojím uznesením sp. zn. 24CoP/7/2018-133 zo dňa 07.02.2018 rozhodol, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku I., ktorým súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenie zamietol a v závislom výroku VI. o nároku na náhradu trov konania ruší a vec mu vracia na ďalšie a nové rozhodnutie a vo výrokoch II., III., IV. a V. napadnuté uznesenie ruší. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.02.2018. Krajský súd súdu uložil ustanoviť maloletému kolízneho opatrovníka, nakoľko nejde o prípad neodkladného opatrenia vo veciach ochrany maloletého podľa § 365 C.m.p. a vychádzajúci z dostupných podkladov a osvedčených skutočností, prípadne vyzvať opatrovníka, aby sa k veci vyjadril, v prípade potreby doplniť v skrátených lehotách dokazovanie.

37. Navrhovateľka prostredníctvom svojho zástupcu podala dňa 28.02.2018 súdu doplnenie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, kde navrhla, aby súd vydal neodkladné opatrenie v znení: „Súd dočasne zveruje maloletého G. R., nar. XX.XX.XXXX, bydliskom na adrese C. R. XX, XXX XX G. do osobnej starostlivosti matky G. R., rod. C., nar. XX.XX.XXXX, bydliskom tamtiež. Otec je oprávnený stykať sa s mal. G. každý párnny týždeň od piatka od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod. a každý utorok a štvrtok od 15:00 hod do 18:00 hod. s tým, že matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť a otcovi odovzdať v mieste svojho faktického bydliska a otec je povinný maloletého vrátiť matke v stanovenom čase na tom istom mieste. Súd nariaďuje otcovi mal. G. povinnosť platiť výživné na mal. G. každý mesiac vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca k rukám matky maloletého dieťaťa.“ Takúto zmenu návrhu súd aktuálne napadnutým uznesením pripustil a preto predmetom konania sa stal takýto návrh matky, ktorý súd prvej inštancie opäť napadnutým uznesením (výrok II.) zamietol.

38. Z obsahu spisu vyplýva, že k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľka pripojila Zmluvu o poskytovaní služieb a úhrade za poskytované služby v zariadení Opatera deti Žirafa, Skalica, záznam o podaní vysvetlenia OOPZ Skalica zo dňa 18.11.2017, fotografiu izby, faktúru z hotela, správu z urgentného príjmu zo dňa 18.11.2017, potvrdenie o podaní oznámenia zo dňa 19.11.2017, úradnými záznamami ÚPSVaR Senica, pracovisko Skalica, nájomnou zmluvou. Súd následne ustanovil maloletému kolízneho opatrovníka a súčasne ho vyzval, aby súdu podal správu, zadovážil správy z OOPZ Skalica, správu od MUDr. S. H., správu od Mgr. Y., správu od Obvodného úradu Skalica. Správu od MUDr. H.. Z doložených listinných dôkazov a vyjadrení súd zistil nasledovné:

39. Zo Záznamu o podaní vysvetlenia podľa § 60 ods. 2 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch Obvodného oddelenia PZ Skalica zo dňa 18.11.2017 sú zistil, že dňa 18.11.2017 o 17:25 podala vysvetlenie matka maloletého k priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. e) z č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, kde uviedla skutočnosti, ktoré popisuje v návrhu, pričom toto doplnila, že prišla domov dňa 18.11.2017 o 15:30 z práce, išla sa napiť vody, pokladala pohár, tento sa jej zošmykol z ríadu a spadol do drezu, pričom žiadny pohár úmyselne nehádzala. Maloletému následne ponúkla kúsok pizze a išla si zobrať nejaké listiny, následne sa vrátila pre ďalšie a pri odchode sa chcela pristaviť u syna, nakoľko sa ponáhľala späť do práce do ZOC MAX Skalica. Toto jej otec znemožnil. Manžela nenapadla.

40. Zo správy z Urgentného príjmu amb. Fakultnej nemocnice s poliklinikou Skalica, a.s. zo dňa 18.11.2017 o 22:10 hod. súd zistil, že pacientka (navrhovateľka) ráno bola fyzicky napadnutá manželom, náraz zadnej strany hrudníka, t.č. ide z práce pre pretrvávajúce bolesti zadnej strany hrudníka. Pacientka bola pri vedomí, orientovaná, chodiaca, dýchanie v norme, palpačné bolesti lokálne bola odporučená matky 3-5x denne. Kontrola v prípade potreby.

41. Z úradného záznamu zo dňa 20.11.2017 Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, pracovisko Skalica mal súd preukázané, že sa tam dňa 20.11.2017 o 12:10 do 14:15 dostavila navrhovateľka

nakoľko manžel podal návrh na rozvod manželstva, ona s tým súhlasí. Uviedla, že so starostlivosťou o maloletého pomáhala matke, matka otca maloletého, nakoľko potrebovala chodiť do práce a otec tiež chodí do práce. V práci býva niekedy aj do 18:00 hod. s mal. trávi málo času, otec sa mu venuje nedostatočne. Otec mal. povedal matke maloletého, že sa môže vidieť s maloletým len v sprievode svojich rodičov. Otec mal. ju obviňuje z toho, že je alkoholička a psychopatka. Matka však uviedla, že problém s alkoholom nemá, aj privolanej hliadke vykonala dychovú skúšku s nulovým výsledkom. Priznala však, že hodila o zem otcovi maloletého telefón, nakoľko sa domnievala, že otec niekoho má.

42. Z úradného záznamu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, pracovisko Skalica zo dňa 23.11.2017 súd zistil, že sa dostavila o 07:40 matka maloletého, kde uviedla, že sa dňa 20.11.2017 stretla s maloletým a manželom v Maxe. Styk prebiehal tak, že maloletý bol na vláčiku, matka ho chcela objasť, ale otec ho zobral na ruku, išiel ho obliecť a chcel s ním odísť. Starý otec z otcovej strany začal do matky trkať, odsúvať ju od maloletého. S maloletým vyšli von a posadili ho do auta a matku k nemu nechceli pustiť. Následne bola privolaná polícia, pričom matka si vybrala maloletého z auta a poláskala sa s ním a následne s ním strávila chvíľu v Maxe. Následne s ním išla domov do D., kde ho okúpala a uložila spať. Matka ďalej uviedla, že otec maloletého vrhol do izby a maloletého zobudil. Potom sa ešte trochu hrali a následne odišla, aby predišla ďalším konfliktom. Nasledujúci deň sa matka chcela s maloletým opäť stretnúť, na to jej otec mal. povedal, že už ho neuvidí, lebo maloletému spôsobuje len stres.

43. Z úradného záznamu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, pracovisko Skalica zo dňa 24.11.2017 súd zistil, že sa dostavila navrhovateľka o 07:41, pričom uviedla, že sa chcela dňa 23.11.2017 stretnúť so svojim synom, pričom jej otec poslal SMS, že išli na predĺžený víkend do Tatier, o čom nie je presvedčená, že by bola pravda. Nemá prístup do domu, kde bývali ako rodina a chcela si zobrať nejaké osobné veci. Matka taktiež predložila komunikáciu medzi ňou a otcom maloletého ohľadom pobytu v Tatrách.

44. Z nájomnej zmluvy zo dňa 26.11.2017 mal súd preukázané, že matka si prenajala byt na adrese C. R. XX v G..

45. Z doplneného návrhu navrhovateľkou, súd zistil, že matka namieta otcovu starostlivosť o syna, ktorá je nezlučiteľná s riadnou starostlivosťou, keď znemožňoval svojmu synovi styk s matkou, keď svoj konflikt s matkou prenášal do vzťahu svojho syna s jeho matkou a to tak, že matke bránil v styku s maloletým, čo zdôvodňoval svojimi vyfantazírovanými skutočnosťami a to takými, že matka mal. je alkoholička, psychopat, je s ňou zložitá komunikácia, nejaví záujem o maloletého, resp. že ho len predstiera, nevie sa postarať o maloletého, týra ho a maloletý sa jej bojí. Uviedla, že sa podrobila lekárskeho vyšetreniu na alkohol, namietala, že otec nemá príslušné vzdelanie v odbore psychológia, či všeobecné lekárstvo, aby diagnostikoval jej stav. Navrhovala vykonať dôkazy vyšetreniami otca na alkohol, matky na príznaky psychopatie na náklady otca. Z predloženia sms komunikácie súdu matka preukázala, že sa s otcom chcela dohodnúť dňa 26.02.2018 (po rozhodnutí krajského súdu) na striedavej osobnej starostlivosti o dieťa po týždňoch na čas do rozvodu. Vzhľadom na správanie sa otca súhlasila s tým, aby styk prebiehal za účasti otca maloletého. Za týmto účelom matka maloletého otca vpustila do svojho bytu, a to v dňoch 15.02.2018, 20.02.2018, 22.02.2018, 24.02.2018 a 25.02.2018, pričom priebeh styku s maloletým matka opísala na samostatných listoch (č.l. 159 - 161 spisu). Styk s maloletým prebiehal v týchto dňoch vždy za prítomnosti otca, priebeh styku sa odohrával buď v byte matky alebo počas prechádzok. Maloletý sa k matke správa bez problémov, niekedy maloletý od matky nechcel odísť, pekne sa s matkou rozlúči a ide s otcom domov. Matka sa vo svojom vyjadrení ohradila voči údajnému týraniu maloletého gumičkou natiahnutou na nohe maloletého. Ďalej uviedla, že otec maloletého spôsobil, vyvolal a pripustiť to, že s výnimkou 10 minút v sobotu dňa 20.01.2018 maloleté so svojou matkou vôbec nebol od 16.01.2018 až do 08.02.2018, čo predstavuje 23 kalendárnych dní. Otec maloletého počas tejto doby neumožnil matke maloletého ani len návštevu svojho syna, a to maloletý mal byť dokonca chorý. Taktiež uviedla, že na podnet otca sa vedie priestupkové konanie voči nej. Matka má za to, že pohnútkou otca je vylúčenie matky maloletého z východného pôsobenia a starostlivosti o maloletého a jeho argumentačným jazykom sa stalo klamstvo, zveličovania skresľovanie skutočností a na tento účel zneužíva svojho syna. Matka vyjadrila eminentný záujem o svojho syna, má za to, že na jej strane neexistujú žiadne prekážky výkonu jej rodičovských práv a povinností, keď je dostatočne zabezpečená materiálne a vhodným bytovým priestorom, kde mal. G. má vytvorenú svoju vlastnú izbu, na ktorú si už, a to napriek obmedzenému času trávenia v ňom zvykol a dokonca obľúbil, chce a vie sa o neho starať, bezvýhradne ho miluje, chce na neho pozitívne výchovne aktívne pôsobiť a nie spôsobom aký zaviedla matka otca maloletého a to

sama, nie pomocou iných osôb a na rozdiel od druhého rodiča, rešpektuje postavenie druhého rodiča na výchove maloletého a preto je pripravená postupovať vždy ústretovo voči otcovi maloletého.

46. Zo správy MUDr. H. V. zo dňa 16.02.2018, všeobecného lekára pre dospelých, súd zistil, že na základe lekárskeho vyšetrenia zdravotnej dokumentácie potvrdil, že navrhovateľka nebola dispenzarizovaná ani liečená pre závislosť na alkohol a iné látky. Súčasne navrhovateľka predložila výsledky odberu krvi, na základe ktorých podal MUDr. H. dňa 09.03.2018 potvrdil správu zo dňa 16.02.2018.

47. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 28.02.2018 mal súd preukázané, že matka maloletého býva v 2-izbovom prenajatom byte na adrese D. XX, G., domácnosť je udržiavaná v čistote a poriadku, je primerane zariadená. Maloletý má v domácnosti matky vlastnú izbu, ktorá je vybavená dostatočným lôžkovým a úložným priestorom. Izba je prispôbena potrebám maloletého. Má dostatok osobných vecí, hračiek. Matka maloletého je konateľom vo firme S. X s.r.o., je to upratovací servis. Príjem matky je okolo 500,- Eur. Otec býva spolu s maloletým v rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve otca maloletého. Dom je zariadený moderne, je udržiavaný v čistote a poriadku, je prispôbena potrebám maloletého. Maloletý má vlastnú izbu, ktorá je vybavená dostatočným lôžkovým a úložným priestorom, má dostatok oblečenia, hračiek. Otec maloletého je majiteľom firmy V. spol. s r.o. v G., je to autoservis, je aj jeho zamestnancom. Príjem otca je dostatočný, nemá žiadne finančné problémy. Otec uviedol, že nemá v úmysle brániť styku matke s mal. G., ale chce byť prítomný počas styku, lebo je presvedčený o tom, že matka nezvláda starostlivosť o maloletého sama. Otec predložil lekársku správu, ktorá bola vyhotovená po víkendovom styku matky s maloletým od 12.01.2018 - 14.01.2018. Otec mal obavy o syna, maloletý bol apatický, malátny, nerozprával, na nohách mal modriny, preto s ním absolvoval vyšetrenie na pohotovosti v Skalici. Vyjadril sa, že kým nebude disponovať posudkom o matke, maloletého jej nedá do jej osobnej starostlivosti. Je ochotný, aby sa styk realizoval za jeho prítomnosti na verejnom mieste.

Ďalej vo svojej správe uviedli, že s rodičmi riešili a naďalej riešia problémový styk matky s dieťaťom. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny sa zúčastnil troch stykov matky s dieťaťom. Bolo to dňa 01.02.2018, keď si matka maloletého prevzala do starostlivosti podľa uznesenia tunajšieho súdu na celý víkend. Dňa 08.02.2018 bol ich úrad prítomný počas styku matky s maloletým v domácnosti otca vzhľadom na zdravotný stav maloletého. Z dôvodu, že sa rodičia nedokázali dohodnúť na styku, boli prítomní aj 15.02.2018, keď sa styk realizoval v domácnosti matky za prítomnosti sociálnych pracovníčok. Maloletý reaguje na prítomnosť matky oslovením „mama“, nechá sa objať matkou, pobožkať, k matke natiahne ruky. Maloletý vyhľadáva jej prítomnosť/spoločnosť. Počas stykov sa spolu hrali, matka ho kýmila alebo maloletý jedol sám. Ďalej z ich správy vyplýva, že rodičia sa počas spoločných sedení navzájom obviňujú, nedôverujú si. Navzájom sa označujú pojmom „psychopať“. Manželom bol odporúčaný referát poradensko-psychologických služieb na ich úrade. Bolo realizovaných 15 sedení, zúčastnili sa väčšinou individuálne, boli realizované aj dve spoločné sedenia. Vzhľadom k tomu, že manželia požadovali od psychológa posúdenie zdravotného stavu, avšak v kompetencii psychológa nebolo toto možné. Psychologické poradenstvo odmietli. Záverom kolízny opatrovník oznámil, že obaja rodičia majú vytvorené vyhovujúce podmienky na starostlivosť o dieťa, obe domácnosti sú udržiavané v čistote a poriadku, maloletý má u každého rodiča svoju izbu, kompletne zariadenú a prispôbena jeho potrebám.

Z doplnujúcej správy doručenej súdu dňa 08.03.2018 súd zistil, že maloletý bol v starostlivosti matky s prespaním od 01.12.2017 do 03.12.2017, keď boli prítomní počas preberania maloletého do starostlivosti matky. V mesiaci december sa viac víkendových stykov matky s maloletým s prespaním nerealizovalo. Rodičia maloletého neavizovali žiadny problém s uskutočneným stykom počas víkendu v tom čase, keď maloletý prespal. Ďalší styk maloletého s matkou spolu s prespaním sa realizoval v dňoch od 12.01.2018 - 14.01.2018, počas ktorého maloletý u matky nechcel prespať.

48. Na žiadosť otca maloletého, Mgr. N. Y. z Ambulancie klinickej psychológie Senica správou zo dňa 20.02.2018 potvrdila, že ich ambulanciu p. R. telefonicky kontaktoval minulý rok za účelom objednania manželky pre ťažkosti v čase umiestňovania syna do kolektívneho zariadenia. Bolo zrealizované spoločné psychologické sedenie dňa 22.09.2017, v ktorom obidvaja spolupracovali. Neskôr ich ambulanciu telefonicky kontaktoval za účelom objednania manželky na sedenie na jej žiadosť (ak udával v telefonickom rozhovore), ktorý bol neskôr ním telefonicky zrušený. Udával, že manželka nemá záujem prísť na ich ambulanciu. Neskôr ešte opakovane telefonicky kontaktoval ambulanciu za účelom rady.

49. Z výpisu zo zdravotnej dokumentácie na žiadosť navrhovateľky zo dňa 07.12.2017 z Ambulancie klinickej psychológie Mgr. N. Y. sa prvýkrát dostavila navrhovateľka s manželom dňa 22.09.2017. Udával ťažkosti v čase umiestňovania syna do kolektívneho zariadenia u manželky. Bolo zrealizované spoločné psychologické sedenie, kde boli klasifikované problémy v matrimoniu, ohľadom vzťahu k synovi bolo klientke odporučené individuálne psychoterapeutické sedenie. Ďalšie dve sedenia sa nerealizovali. Dňa 14.11.2017 sa navrhovateľka dostavila včas, spolupracovala, popisovala subjektívne vnímané problémy v matrimoniu ako primárne .Ponuku k sebareflexii v psychoterapeutickom sedení skôr negovala, preto jej bol daný kontakt na párového psychoterapeuta. Odvtedy ambulanciu nekontaktovala.

50. Zo správy ORPZ Skalica zo dňa 06.03.2018 súd zistil, že dňa 18.11.2017 podala oznámenie G. R. na I. R. vo veci schválnosti a to výmeny zámkov na vchodových dverách rodinného domu, vec bola odložená. Dňa 19.11.2017 podala oznámenie G. R. na I. R. vo veci fyzického napadnutia v dome D. XXX, kde vec bola riešená ako priestupok proti občianskemu spolužitiu, vec zaslaná na prejednanie na OÚ Skalica. Dňa 20.11.2017 oznámila G. R., že má problémy so svojím manželom a privolaná hliadka zistila, že k protiprávnemu konaniu neprišlo zo strany I. R.. Dňa 30.12.2017 oznámila G. R., že jej manžel ju mal fyzicky napadnúť, a vec bola zaslaná na prejednanie na OÚ Skalica.

51. Vychádzajúc z vyššie uvedených zistení je potom nesporné, že rodičia maloletého od októbra 2017 nežijú spolu, otec maloletého podal návrh na rozvod manželstva, ktorý sa vedie v konaní na OS Skalica pod sp. zn. 8P/189/2017 a tiež návrh o úpravu výkonu rodičovských práv k mal. G. vedený na Okresnom súde Skalica pod sp. zn. 8P/26/2018, pričom obaja rodičia žiadali aj nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by dosiahli dočasnú úpravu výkonu rodičovských práv k maloletému na čas do rozhodnutia vo veci sp. zn. 8P/26/2018, obaja navrhujú dieťa zveriť do svojej osobnej starostlivosti . Súd tak návrh otca, ako aj návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol majúc za to, že v danom prípade nie je daná potreba dočasnej úpravy práv rodičov k maloletému.

52. Odvolací súd názor súdu prvej inštancie nezdieľa.

53. Podľa aktuálne účinných, na danú vec sa už vzťahujúcich cit. ustanovení CSP nariadenie neodkladného opatrenia v každom prípade v zmysle cit. § 325 ods. 1 CSP vyžaduje splnenie podmienky, že je daná potreba bezodkladne upraviť pomery (alebo danosť obavy, že exekúcia bude ohrozená). Nariadením neodkladného opatrenia účastník nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie, že je nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Nariadenie neodkladného opatrenia v každom prípade podľa cit. § 325 ods. 1 CSP vyžaduje splnenie podmienky, že je daná potreba bezodkladne upraviť pomery (alebo danosť obavy, že exekúcia bude ohrozená). Takáto potreba je daná naliehavosťou situácie, v ktorej vyčkávanie až na prípadné konečné rozhodnutie (vydané po riadne vykonanom dokazovaní) nemusí byť únosným, pretože by zdržanie spôsobené potrebou zachovania všetkých (vč. procesných) postupov v konaní o veci mohlo viesť k ujme, ktorú by neskôr šlo len ťažko (ak vôbec) odvrátiť. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je potom z uvedeného pohľadu prioritným záujmom vytvorenie, resp. za určitých okolností i obnovenie podmienok pre riadny a bezproblémový vývin dieťaťa. Tomuto cieľu je na jednej strane podriadená len obmedzená viazanosť súdu v konaniach návrhmi ich účastníkov (čo sa prejavuje v tom, že súd nemusí a často dosť dobre ani nemôže akceptovať práve riešenie problému predostreté tým či oným účastníkom konania, ale je povinný sa v tomto smere riadiť výlučne záujmom dieťaťa, na druhej strane i postup pri dokazovaní v takýchto konaniach. Tu totiž súd je povinný i bez návrhu vykonávať všetky dôkazy potrebné na riadne objasnenie skutkového stavu bez ohľadu na to, či ich účastníci navrhli alebo či v tomto smere ostali nečinnými. Hoci v konaní o neodkladnom opatrení postačuje na vydanie rozhodnutia (na rozdiel od konania vo veci samej) i len osvedčenie skutočností preň významných.

54. Posúdiac popísané skutkové okolnosti daného prípadu, pri aplikácii vyššie citovaných zákonných ustanovení a to cez prizmu najlepšieho záujmu maloletého G., odvolací súd napokon dospel k záveru, že je daná potreba bezodkladne upraviť pomery rodičov k dieťaťu, v záujme zachovania prirodzených citových vzťahov medzi matkou a maloletým.

55. Z obsahu podaní rodičov, ale aj kolízneho opatrovníka je zrejmé, že rodičia majú vyhrotené a konfliktné vzťahy, pričom maloletý je aktuálne v starostlivosti otca, ktorý mu osobnú starostlivosť zabezpečuje pomocou svojej rodiny, t.j. rodičov a brata, pričom matka je zo starostlivosti o maloletého vytesnená názorom otca, že o maloletého sa nevie postarať, že je náladová, že má sklon k požívaniu alkoholu, pričom tieto tvrdenia neboli v konaní preukázané.

56. Spis obsahuje dostatok podkladov k tomu, že odvolací súd zaujal názor, že obaja rodičia sú schopní zabezpečiť pre mal. G. osobnú starostlivosť, majú k tomu všetky ľudské predpoklady, okrem manželských problémov, žijú usporiadaným občianskym životom, majú svoju prácu, obaja prejavujú k maloletému vrelé citové vzťahy, k tomu, aby sa o maloletého osobne starali majú vytvorené všetky predpoklady a vytvorené podmienky a niet vážneho dôvodu, aby ktorýkoľvek z nich sa nemohol podieľať na osobnej starostlivosti o maloletého syna, pričom dohodnúť sa na tejto starostlivosti nevedia.

57. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

58. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

59. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti, týkajúcej sa detí, či už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi, alebo zákonodarnými orgánmi.

60. V čl. 24 Charty základných práv Európskej únie ods. 2 je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. Podľa ods. 3 každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom.

61. Okrem uvedených ustanovení odvolací súd odkazuje na ustanovenia Občianskeho sporového a mimosporového poriadku o nariadení neodkladného opatrenia citovaných súdom prvej inštancie.

62. Odvolací súd v zhode s názorom súdu prvej inštancie tiež zdôrazňuje, že zmyslom čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Preto obaja rodičia majú právo rovnakou mierou podieľať sa na výchove svojho dieťaťa. Základným východiskom by mohlo byť zachovanie si vedomia rodičovstva, čo so sebou nesie aj zodpovednosť za ďalší priaznivý vývoj dieťaťa.

63. Z vyššie uvedeného vyplýva povinnosť súdu, aby pri rozhodovaní o zverení dieťaťa do výchovy rodičov sledoval predovšetkým záujem dieťaťa s ohľadom na jeho vek, osobnosť, vloh, schopnosti a vývojové možnosti a so zreteľom na životné pomery rodičov. Súd musí dbať, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov a udržiavanie pravidelného osobného styku s nimi. Súd má pritom prihliadnuť taktiež k citovej orientácii a zázemiu dieťaťa, k výchovnej schopnosti a zodpovednosti rodičov, k stabilite budúceho výchovného prostredia, k schopnosti rodičov dohodnúť sa na výchove dieťaťa s druhým rodičom, k citovým väzbám dieťaťa na prarodičov a ďalších príbuzných a tiež hmotnému zabezpečeniu zo strany rodičov vrátane bytových pomerov.

64. Hmotno-právnymi podmienkami pre nariadenie striedavej osobnej starostlivosti sú, ak obaja rodičia sú spôsobilí dieťa vychovávať, ďalej, že obidvaja rodičia majú o osobnú starostlivosť o dieťa záujem, striedavá osobná starostlivosť je v záujme dieťaťa a že budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ani pri rozhodovaní neodkladným opatrením sa nevylučuje možnosť striedavej starostlivosti.

65. Odvolací súd pri zmene napadnutého uznesenia postupoval v zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení a zásad.

66. Zo zhodných tvrdení rodičov maloletého mal za preukázané, že rodičia maloletého spolu nežijú, v dôsledku čoho je podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine potrebné upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností a to aj neodkladným opatrením, nakoľko sa dohodnúť nevedia a konflikty a hádky, ku ktorým medzi nimi dochádza pri snahe o stretávanie sa maloletého s matkou sú v rozpore so záujmami maloletého. Mal. G. je ešte pomerne útleho veku a je len samozrejme, že potrebuje lásku, cit a pocit bezpečia od každého z rodičov.

67. Je zrejme že otec aj matka maloletého sú nielen schopní sa o tohto sa postarať, ale o maloletého sa obaja aj chcú starať a majú k tomu vytvorené podmienky. Obaja majú záujem maloletého mať v osobnej starostlivosti a súhlasia s pomerne širokou úpravou styku maloletého s druhým rodičom, pričom po rozchode sa pokúšali a zvažovali aj striedavú starostlivosť o maloletého.

68. Vzhľadom na túto schopnosť rodičov a ich záujem postarať sa o dieťa a na to, že práve striedavá starostlivosť najlepšie umožní, aby si maloletý za danej situácie zachoval a prehľboval vzťah k obidvom rodičom, odvolací súd podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine maloletého zveril do striedavej osobnej starostlivosti. Nakoľko rodičia maloletého žijú pomerne blízko od seba, súd pre striedavú osobnú starostlivosť zvolil tzv. striedania sa rodičov v starostlivosti po týždenných intervaloch s tým, že aj v týždni, keď jeden rodič má maloletého vo svojej starostlivosti vo štvrtok upravil styk druhého rodiča s maloletým na popoludňajšie hodiny v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod..

69. Súd zohľadnil aj to, že takýto systém zminimalizuje u maloletého (ktorý má 2 roky a 3 mesiace) prípadnú traumu z dlhého odlúčenia od toho - ktorého rodiča.

70. Odvolací súd zastáva názor, že takto upravená striedavá starostlivosť bude v záujme maloletého a že je v súčasnej dobe najvhodnejším riešením úpravy práv a povinností rodičov k maloletému G., a to aj s ohľadom na to, že vzájomný vzťah rodičov dieťaťa je narušený, rodičia prechovávajú voči sebe negatívne postoje a úprimne nevytvárajú dostatočný výchovný priestor pre druhého rodiča. Odvolací súd je si vedomý, že nevhodná, netolerantná komunikácia medzi rodičmi môže byť v celkom výnimočných prípadoch okolnosťou brániacou zvereniu maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti. Úlohou súdu v konaní pri rozhodovaní o striedavej osobnej starostlivosti je vždy skúmať dôvody chýbajúcej komunikácie medzi rodičmi a eventuálnej zmeny v ich postojoch. V danej veci však z vykonaného dokazovania vyplýva, že rodičia dieťaťa hľadia na záujem maloletého a otec, ktorý ma dieťa vo faktickej starostlivosti prejavuje záujem a snahu, aby maloletý trávil čas aj s matkou, hoci trvá na prítomnosti tretej osoby, ktorá potreba v konaní preukázaná nebola. Je predpoklad, že v záujme maloletého, obaja rodičia sa budú vedieť prispôbiť podmienkam takto upraveného výkonu ich rodičovských práv a povinností k maloletému.

71. Odvolací súd je toho názoru, že je v schopnostiach a možnostiach oboch rodičov, maloletého počas pobytu u neho zabezpečiť a hradiť mu všetky výdavky spojené s jeho starostlivosťou, preto neurčil výživné zo strany ani jedného rodiča, majúci na zreteli, že obaja rodičia sú pracovne aktívni a majú svoje porovnateľné príjmy.

72. Návrh matky po pripustení jeho zmeny sa týkal zverenia maloletého do osobnej starostlivosti, úpravy styku s druhým rodičom a určenia výživného. Keďže ide o konanie o starostlivosť súdu o maloletého, ako je už vyššie zdôraznené, súd návrhmi účastníkov nie je viazaný.

73. Odvolací súd preto, vzhľadom vyššie obsiahlo uvedené skutočnosti a dôvody, napadnuté uznesenie vo výroku II. zmenil podľa § 388 CSP a v navrhovanom rozsahu, ale nie matkou navrhovaným spôsobom, upravil výkon rodičovských práv oboch rodičov k maloletému, tak ako je odôvodnené vo výroku uznesenia a vyššie, do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

74. O náhrade trov prvoinštančného i odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko ide o nesporné konanie a každý z účastníkov si trovy konania hradí sám.

75. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je dovolanie prípustné (§ 421 ods. 2 Civilného sporového poriadku).